

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
www.oke.lomza.pl e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

SPRAWOZDANIE

**Z EGZAMINU MATURALNEGO Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO
PRZEPROWADZONEGO W 2014 ROKU
W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM**

Opracowanie:

dr Paulina Olechowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Elżbieta Kaliściak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)

Opieka merytoryczna

dr Wioletta Kozak (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie techniczne

Bartosz Kowalewski (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie sprawozdania w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży

Maria Fromelc-Chmielewska
Grażyna Klimuszko
Krzysztof Najda

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 022 536 65 00, fax 022 536 65 04
e-mail: ckesekr@cke.edu.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
www.oke.lomza.pl e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

Język ukraiński – poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka ukraińskiego na poziomie podstawowym zawierał test sprawdzający rozumienie tekstu nieliterackiego i dwa tematy wypracowań (do wyboru) sprawdzające odbiór utworu literackiego i umiejętność tworzenia własnego tekstu. Do obu zadań dołączone były teksty literackie.

Podstawą do sprawdzenia rozumienia czytanego tekstu był esej Леоніда Череватенка *Вдячність за випромінення*, do którego ułożono 14 zadań. Zadania sprawdzały umiejętności należące do drugiego obszaru standardów *Korzystanie z informacji*. Tematy sprawdzające umiejętność skomponowania dłuższej, spójnej wypowiedzi w języku ukraińskim odnosiły się do utworów występujących w praktyce szkolnej.

Temat 1. На основі аналізу твору Г. Сковороди *Бджола та Шершень*, розкрий ідею праці. Зверни увагу на жанр твору та його риси.

Temat 2. На основі аналізу творів Богдана Лепкого *Журавлі* та Олександра Олеся *Однаково: більше не жити* порівняй образи чужини.

Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 70 punktów.

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba zdających		72
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu w wersji standardowej	z liceów ogólnokształcących	71
	z liceów profilowanych	0
	z techników	1
	z liceów uzupełniających	0
	z techników uzupełniających	0
	ze szkół na wsi	2
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	40
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	14
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	16
	ze szkół publicznych	71
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	39
	mężczyźni	33
bez dysfunkcji	65	
z dysleksją rozwojową	7	

Dane w tabeli dotyczą tegorocznych absolwentów.

Tabela 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach w wersji dostosowanej	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		23 maja 2014 r.	
Czas trwania egzaminu dla arkusza standardowego		170 minut	
Liczba szkół		2	
Liczba zespołów egzaminatorów*		1	
Liczba egzaminatorów*		2	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 143)		0	
Liczba unieważnień ¹	w przypadku:		
	§ 99 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
		wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
		zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	0
	§ 99 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0	
Liczba wglądów ¹ (§ 107)		0	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, ze zm.)

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne *

Zdający:	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	72	34	96	71	60	70	16	100
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	71	36	96	71	60	71	15	100
z liceów profilowanych	–	–	–	–	–	–	–	–
z techników	1	34	34	34	34	–		100
z liceów uzupełniających	–	–	–	–	–	–	–	–
z techników uzupełniających	–	–	–	–	–	–	–	–
bez dysfunkcji	65	34	96	71	60	71	16	100
z dysleksją rozwojową	7	50	77	69	50	65	10	100

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

Tabela 5. Poziom wykonania zadań

Nr zad.	Obszar standardów	Sprawdzana umiejętność	Poziom wykonania zadania (%)
1.	Korzystanie z informacji	Odczytanie dosłownych i metaforycznych znaczeń wyrazów.	72
2.	Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu.	66
3.	Korzystanie z informacji	Odczytanie znaczenia frazeologizmów.	54
4.	Korzystanie z informacji	Odczytanie dosłownych i metaforycznych znaczeń wyrazów.	67
5.	Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu.	68
6.	Korzystanie z informacji	Odczytanie sensu akapitu.	83
7.	Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu.	68
8.	Korzystanie z informacji	Odczytanie intencji nadawcy.	92
9.	Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu.	75
10.	Korzystanie z informacji	Rozpoznanie charakterystycznych cech stylu.	1

11.	Korzystanie z informacji	Wyodrębnienie charakterystycznych cech stylu.	23
12.	Korzystanie z informacji	Wyodrębnienie głównej myśli całego tekstu.	63
13.	Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu.	83
14.	Korzystanie z informacji	Odczytanie intencji nadawcy.	85
Zadanie sprawdzające tworzenie własnego tekstu			
treść	Tworzenie informacji	Sproblematyzowanie odczytania tekstu; zanalizowanie i zinterpretowanie tekstu; podsumowanie swoich rozważań.	71
kompozycja	Tworzenie informacji	Pisanie tekstu uporządkowanego, spójnego, zgodnie z zasadami jego organizacji.	75
styl	Tworzenie informacji	Pisanie stylem komunikatywnym, dostosowanym do formy wypowiedzi.	76
język	Tworzenie informacji	Posługiwanie się językiem zgodnym z obowiązującą normą.	81
zapis	Tworzenie informacji	Stosowanie zasad ortografii i interpunkcji.	58

Язык український – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym zawierał dwa tematy wypracowań (do wyboru) sprawdzające odbiór utworu literackiego i umiejętność tworzenia własnego tekstu. Do obu zadań dołączone były teksty literackie.

- Temat 1. На основі фрагментів творів Івана Франка *Малий Мирон* і Михайла Коцюбинського *Маленький грішник* розкрий способи зображення внутрішнього світу дитини. Зверни увагу на художні засоби творів.
- Temat 2. Використання фольклорних мотивів у фрагментах драматичної поеми Ліни Костенко *Дума про братів неазовських*. Проаналізуй проблему звертаючи увагу на художні засоби твору.

Za rozwiązanie zadania zdający mógł otrzymać 45 punktów.

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba zdających		6
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu w wersji standardowej	z liceów ogólnokształcących	6
	z liceów profilowanych	0
	z techników	0
	z liceów uzupełniających	0
	z techników uzupełniających	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	4
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół publicznych	5
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	6
	mężczyźni	0
	bez dysfunkcji	6
z dysleksją rozwojową	0	

Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach w wersji dostosowanej	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	nieśłyszący	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		23 maja 2014 r.	
Czas trwania egzaminu dla arkusza standardowego		180 minut	
Liczba szkół		4	
Liczba zespołów egzaminatorów*		1	
Liczba egzaminatorów*		2	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 143)		0	
Liczba unieważnień ¹	w przypadku:		
	§ 99 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
		wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
		zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	0
	§ 99 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0	
Liczba wglądów ¹ (§ 107)		0	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
6	60	96	84	81	13

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, ze zm.)

Poziom wykonania zadań

Tabela 5. Poziom wykonania zadań

	Obszar standardów	Sprawdzana umiejętność	Poziom wykonania zadania (%)
treść	Tworzenie informacji	Sproblematyzowanie odczytania utworu; określenie podstawowych wyznaczników poetyki; odczytanie miejsc znaczących; rozpoznanie językowych środków artystycznego wyrazu i określenie ich funkcji; podsumowanie obserwacji analitycznych; sformułowanie własnej interpretacji utworu.	76
kompozycja	Tworzenie informacji	Komponowanie tekstu uporządkowanego, spójnego; nadanie mu właściwego kształtu graficznego; zredagowanie wypowiedzi zgodnie z cechami gatunku i zamierzoną funkcją tekstu.	92
styl	Tworzenie informacji	Pisanie stylem komunikatywnym, dostosowanym do formy wypowiedzi.	92
język	Tworzenie informacji	Posługiwanie się językiem zgodnym z obowiązującą normą.	83
zapis	Tworzenie informacji	Stosowanie zasad ortografii i interpunkcji.	83

Komentarz

Język ukraiński – poziom podstawowy

1. Rozumienie czytanego tekstu

Większość zadań testowych z **języka ukraińskiego** okazała się dla abiturientów umiarkowanie trudna (0,50 – 0,69). Bardzo trudne było zadanie 10., bardzo łatwe – zadanie 8. Zadanie 10. dotyczyło nazwania gatunku, do którego przynależał tekst autorstwa L. Czerewatenki. W zadaniu 8. zdający zostali poproszeni o uzasadnienie pisowni *Ja, Narodowość, Człowieczeństwo* z dużej litery. Zdający w większości dobrze odczytali intencje autora tekstu oraz funkcję kompozycyjną tego zabiegu stylistycznego. Należy podkreślić wysoki poziom umiejętności zdających dotyczący analizowania i syntetyzowania informacji z całego tekstu lub kilku akapitów oraz sprawnego wnioskowania. Łatwymi okazały się zadania 1., 6., 9., 13. i 14.

2. Tworzenie własnego tekstu

Tematy na **poziomie podstawowym** łączą umiejętności związane z odbiorem tekstu literackiego (głównie na poziomie idei) z umiejętnością tworzenia własnego tekstu i posługiwania się poprawnym językiem ojczystym.

Sproblematyzowane odczytanie tekstów, podstawowa analiza poetyki utworów oraz ich interpretacja i podsumowanie swoich rozważań dla zdających język ukraiński było łatwe. Tematy były sformułowane w taki sposób, by maturzysta mógł wybierać między analizą i omówieniem prozy a analizą i omówieniem poezji. Utwory literackie dołączone do arkusza pochodziły z listy lektur obowiązkowych zamieszczonych w informatorze maturalnym.

Język wypowiedzi pisemnych zdających język ukraiński był zróżnicowany. Posługiwanie się stylem komunikatywnym, dostosowanym do formy wypowiedzi okazało się łatwe dla maturzystów. Błędami najczęściej występującymi były usterki stylistyczne polegające na stosowaniu powtórzeń wyrazowych, mieszaniu stylów mówionego i pisanego, stosowaniu polonizmów, nadużywaniu schematycznych konstrukcji. Podobnie jak w latach poprzednich w pracach maturzystów często występowały błędy leksykalne, polegające na niepoprawnym użyciu wyrazu lub związku frazeologicznego, których źródłem powstania mógł być fakt, że uczeń, nie znajdując właściwego słowa, używa takiego, które tylko w przybliżeniu odpowiada treści myślowej lub że posiada niedostateczną znajomość znaczenia używanego słowa.

Posługiwanie się językiem zgodnym z obowiązującą normą dla zdających język ukraiński okazało się łatwe.

Największym wyzwaniem dla maturzystów wciąż pozostaje stosowanie zasad ortografii i interpunkcji. Zdający tracili punkty właśnie za błędy orograficzne i interpunkcyjne.

Język ukraiński – poziom rozszerzony

W tegorocznej edycji do **poziomu rozszerzonego** przystąpiło **sześciu** maturzystów. W większości ich prace zostały ocenione wysoko. Do egzaminu przystępowali uczniowie dysponujący umiejętnością funkcjonalnej analizy tekstu z wykorzystaniem wiedzy z teorii literatury. Odczytanie załączonych do arkusza tekstów, określenie podstawowych wyznaczników poetyki, rozpoznanie językowych środków artystycznego wyrazu i określenie

ich funkcji, podsumowanie obserwacji analitycznych, sformułowanie własnej interpretacji utworu okazały się dla nich łatwe. Posługiwanie się stylem komunikatywnym, językiem zgodnym z obowiązującą normą, stosowanie zasad ortografii i interpunkcji oraz komponowanie tekstu spójnego – bardzo łatwe.

Podsumowanie

Jeżeli chodzi o czytanie ze zrozumieniem, symptomatyczny jest brak umiejętności funkcjonalnej analizy języka tekstów publicystycznych, czyli brak świadomości, że cechy gatunkowe danego tekstu zależą od specyfiki gatunku. Natomiast umiejętności związane z hierarchizowaniem informacji, przetworzeniem zawartej w tekście informacji i zastosowaniem jej do rozwiązania problemu, są przez zdających opanowane dobrze.

Jeżeli chodzi o tworzenie dłuższej wypowiedzi w języku ojczystym, charakterystycznym problemem dla wszystkich zdających egzamin na poziomie podstawowym pozostaje stosowanie zasad ortografii i interpunkcji.

W pracy dydaktycznej oraz w przygotowaniu uczniów do egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej należy zwrócić uwagę na:

- ✓ konieczność uważnego czytania poleceń
- ✓ różnorodność gatunkową występującą w publicystyce
- ✓ ćwiczenie umiejętności wskazywania cech gatunkowych tekstów publicystycznych na przykładzie załączonego do arkusza tekstu
- ✓ ćwiczenie kontekstowej analizy utworów literackich
- ✓ powiązanie specyfiki gatunkowej z zawartością tematyczną utworów.